

Abonnementen

Beheer abonnementendienst

Lieve Lerno – tel. 03-220 47 21

Abonnementenprijzen 2003*

België

Individueel abonnement	€ 23,55 (950 BEF) (3 jaar: € 61,95 - 2.499 BEF)
Institutioneel abonnement (bedrijven, instellingen, bibliotheken enz.)	€ 37,18 (1.500 BEF) (3 jaar: € 106,59 - 4.300 BEF)
Studentenabonnement	€ 18,59 (750 BEF) (3 jaar: € 49,58 - 2.000 BEF)
Wikingssenioren	€ 22,31 (900 BEF)

Nederland

Individueel abonnement	€ 32,23 (1.300 BEF)
Institutioneel abonnement (verzendingkosten inbegrepen)	€ 43,39 (1.750 BEF)

Alle andere landen

(verzendings- en bankkosten inbegrepen) € 45,86 (1.850 BEF)

Los nummer

€ 9,67 (390 BEF)

* Inclusief 6% BTW

Om administratieve redenen kan een besteld abonnement niet geannuleerd worden.

Themanummers en losse nummers

Van een aantal themanummers en ook van nummers uit oudere jaargangen zijn nog exemplaren verkrijgbaar. Voor informatie over de prijs en voor bestellingen kunt u contact opnemen met Lieve Lerno.

Rekeningnummers

KBC Bank 409-6521861-13
Postrekening Nederland 113 087
(t.n.v. UFSIA, 2000 Antwerpen)

Redactieadres

Economisch en Sociaal Tijdschrift
Prinsstraat 13, 2000 Antwerpen

Tel. redactie 03-220 47 23
Tel. abonnementen en boekhouding 03-220 47 21
Website: <http://www.ufsia.ac.be/est/>

Verantwoordelijke uitgever

Paul Roosens, Berkenheide 6, 2970 Schilde

Economisch en Sociaal Tijdschrift is regularly listed in the *International Current Awareness Services*. Selected material is indexed in the *International Bibliography of the Social Sciences*.

Arbeidsmarkt en arbeidsmarktbeleid

Ten geleide

In dit themanummer worden vier zeer verscheiden, maar wel erg actuele onderwerpen aangesneden die alle betrekking hebben op de arbeidsmarkt. Deze kan immers sinds kort weer op een vernieuwde belangstelling vanwege economen rekenen, nu gebleken is dat de conjunctuurcyclus toch nog niet is bedwongen en best nog erg neerwaarts gericht kan zijn, zodat de plaag van de werkloosheid weer de kop opsteekt.

Jules Theeuwes van de Universiteit van Amsterdam, en van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid in Nederland, plaatst een aantal belangrijke vraagtekens bij het gevoerde arbeidsmarktbeleid. Zoals geweten nam hierbij in Nederland, maar ook in België, het 'activerend arbeidsmarktbeleid' een centrale positie in. Theeuwes' bevindingen voor Nederland zijn even nuttig voor de (nieuwe) Belgische regering, die van de bestrijding van de werkloosheid een van haar centrale aandachtspunten heeft gemaakt.

Verhofstadt, Tom Schatteman, Eddy Omeij en Piet Coppiters van de onderzoeksgroep SONAR, en verbonden aan de universiteiten van Antwerpen en Gent, wijden een aantal belangrijke beschouwingen aan de dynamiek van de transitie van onderwijs naar arbeidsmarkt. Het is immers duidelijk dat ook de huidige crisis op de arbeidsmarkt weerom vooral de jongeren treft. Aan de hand van de unieke dataset die SONAR heeft verzameld, kunnen de onderzoekers niet alleen kijken naar de eerste baan, bij het verlaten van de schoolbanken, maar ook naar hetgeen de jongeren doen na die eerste job. Hierbij gaat de aandacht vooral uit naar mogelijke arbeidsmarktsegmentering in een primair en een secundair segment, m.a.w. de markt van de 'goede' en de 'slechte' banen.

De problemen van arbeidsmarkt en werkloosheid kunnen in de rijke landen van West-Europa niet meer om het migratievraagstuk heen. De bijdrage van Liesbet Okkerse van de Universiteit Antwerpen gaat na of de

migranten mede verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor de stijgende werkloosheid, zoals nogal eens wordt beweerd. Hierbij neemt de auteur tegelijk de verschillende economische onderzoeksmethoden die worden aangewend om arbeidsmarkteffecten van migratie te bestuderen, onder de loep.

Het themanummer sluit af met een buitenbeentje: de arbeidsmarkt van de professionele ploegsporters. Ook op deze beperkte arbeidsmarkt is er sinds kort sprake van een echte crisis. Steeds meer professionele sportclubs in Europa hebben het moeilijk om financieel rond te komen; het regent faillissementen, de transfermarkt ligt op apegapen en vele spelers raken niet meer aan een nieuw contract. Stefan Késenne van de Universiteit Antwerpen overloopt in zijn bijdrage de effectiviteit van een aantal veel gehanteerde maatregelen om de spelersmarkt te reguleren.

Stefan Késenne
Coördinator

Jules Theeuwes *

Vraagtekens bij arbeidsmarktbeleid

Trefwoorden: arbeidsmarktbeleid; sancties; arbeidskorting

De sociale uitkeringen en het minimumloon creëren een betonnen bodem aan de onderkant van de arbeidsmarkt, die het afzakken onder de armoedegrens tegenhoudt, maar tegelijk de uitstroom uit de werkloosheid belemmert. Het activerend arbeidsmarktbeleid is er om de uitstroom te bevorderen. Uit een kritische evaluatie van het activerend arbeidsmarktbeleid blijkt vaak dat het beleid nauwelijks en in elk geval niet vaak effectief is. Er worden meestal netto weinig extra banen gecreëerd. Een andere manier om de uitstroom te bevorderen is het hanteren van sancties voor werklozen die zich niet of te weinig inspannen om een baan te vinden. Ondanks het significant positieve effect van sancties wordt dit middel toch relatief weinig gebruikt. Waarschijnlijk omdat de controle- en handhavingskosten te hoog zijn. Ten slotte is er de arbeidskorting als mogelijk succesvol alternatief om door de betonnen bodem heen te komen en de weg naar een reguliere baan te vinden.

Er zijn twee manieren om tegen arbeidsmarktbeleid aan te kijken: zoals economen dat doen, vanuit efficiëntieoverwegingen, en zoals de rest van de wereld dat doet, vanuit het hart. Bij oplopende werkloosheid is het voor het grote publiek en de beleidsmakers niet meer dan logisch dat de overheid ingrijpt en middelen inzet om werklozen weer aan het werk te helpen. Voor economen is dat minder vanzelfsprekend. Economen zetten vraagtekens bij het activerend arbeidsmarktbeleid voor werklozen. Deze bijdrage gaat over die economische vraagtekens.

Laat me eerst kort aangeven wat ik met *activerend arbeidsmarktbeleid* bedoel. De term 'activerend' benadrukt dat het hier gaat om het weer aan

* Universiteit van Amsterdam (UvA); Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR)